

ve výhodě, jelikož by rustikální pozemky o n ě c h, přes to, že jsou hospodářskou součástí velkého statku, nepodléhaly zákonu čís. 318/19 sb. z. a n., kdežto by na rustikální pozemky těchto (vlastníků nesvěřenských statků deskových) se ustanovení uvedeného zákona vztahovalo. Jest zřejmo, že ani znění zákona takovéhoho výkladu nepřipouští, z čehož vyplývá také neudržitelnost názoru ve stížnosti zastávaného. Rekursní soud vyložil správně i ustanovení Šu 15 zákona ze dne 27. května 1919 čís. 318 sb. z. a n., a sluší souhlasiti s ním, že zjištění okolností, zdali požadovaný pozemek jest hospodářskou součástí statku v zemských deskách zapsaného, jest otázkou skutkovou, a nikoli právní. Mohl proto rekursní soud dospěti právem k názoru, že vlastník požadovaných pozemku, který dohodnuv se s požadovateli ve lhůtě mu poskytnuté nepopřel oněch údajů, jest s námitkou tou dle posledního odstavce Šu 15 cit. zák. vyloučen, a nemůže na tom ničeho změnití okolnost, opomenul-li se vlastník požadovaných pozemků vyjádřiti v čas proto, že byv prý sveden nesprávným poznamenáním záboru také pozemků rustikálních, se domníval, že i tyto pozemky byly ve prospěch státu zabrány. Ve stížnosti do usnesení prvního soudu, kterým byly jednotlivé požadované pozemky přikázány jich pachtýřům dle dohody s vlastníkem za dohodnuté ceny, nevytýkal vlastník, že první soud dohodu schválil aniž by ji byl vůbec přezkoumal, tedy ani co se týče cen, na nichž se účastníci dohodli. Již proto dlužno za to míti, že vlastník sám vzdal se práva dohodě vůbec v jakémkoliv směru odporovati, a nemůže nyní teprve v dovolací stížnosti uplatňovati dodatečně proti usnesení prvního soudu námitky, které včas vznésti opomenul. Poněvadž rekursní soud nebyl povinen z moci úřední zabývatí se otázkou platnosti dohody, jest výtka zmatečnosti řízení neodůvodněna, obzvláště když vlastní důvod, ze kterého dodatečně odporuje dohodě, záleží v tom, že požadované pozemky nepodléhají záboru, a nejsou hospodářskou součástí svěrenského statku zemsko-deskového. Ostatně stěžovatel, jako jedna ze stran dohodu uzavřevších, jest jí oproti druhé straně smluvní vázán, a příslušelo by oproti přejímací ceně dohodou stanovené právo rekursu jen věřitelům knihovním, nikoli však propachtovateli jako smluvníku.

Čís. 2238.

Rozhodovati o tom, zda a jakých donucovacích prostředků lze použiti, by dítě rozvedených (rozloučených) manželů dle dohody neb soudního opatření navštěvovalo toho z rodičů, u něhož nežije, jest povolán soud opatrovnícký.

(Rozh. ze dne 6. února 1923, R I 54/23.)

Dle soudního smíru, k němuž došlo v rozvodovém sporu u zemského civilního soudu v Praze, zavázala se manželka, že se postará o to, by dítě v určitých dnech navštěvovalo otce. Ježto závazku neplnila, domáhal se otec u zemského civilního soudu v Praze povolení exekuce k vynucení onoho závazku. Zemský civilní soud exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl, ježto prý se nekryje s exekučním titulem.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil prvnímu soudu, by postoupil spisy okresnímu soudu pro Dolní Nové město v Praze jako soudu opatrovnickému k příslušnému rozhodnutí.

Důvody:

Podle §u 1 čís. 5 ex. ř. tvoří jen ty smíry exekuční titul, jež byly uzavřeny o soukromoprávních nárocích hospodářského rázu před soudy civilními nebo trestními. V tomto případě nejedná se však o takovýto nárok, nýbrž o soudní opatření v osobním poměru mezi rodiči a dítětem, tedy o záležitost, pramenící v osobním právu rodinném, na niž se nehodí exekuce dle řádu exekučního, zejména též ne žádaná exekuce dle §u 354 ex. ř., jakž dokazuje právě tento případ, že dítě návštěvu, jež jest předmětem exekuce, odpírá přes to, že matka mu ji nejen nezbraňuje, nýbrž dokonce sama dobrovolně — i bez exekuce — je k ní pohnouti se snaží, nýbrž možno vésti exekuci jen dle předpisů nesporného řízení ve smyslu §u 19 cis. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. A tu dlužno uvážiti toto: Dle předpisu §u 142 obč. zák. v novém znění jest při úpravě styku dětí s rodiči rozvedenými nebo rozloučenými dbáti vždy předem zájmu dětí, a to i tehdy, když rodiče se v této příčině dohodli. Pouhým opatrovnickým schválením dotyčného dohodnutí není péče soudu o jejich zájem skončena. Při změnách poměrů může soud bez ohledu na své dřívější nařízení nebo na dohodu rodičů učiniti nová opatření, která se mu jeví býti pro blaho dětí nejvhodnější, což může učiniti po případě i tak, že exekuční vymožení návštěv nepovolí, aniž by zatím dohodu, na niž se žádost zakládá, rušil. Rozhodovati o exekučním provedení opatření opatrovnického soudu po rozumu §u 142 obč. zák. nov. zn. byl však příslušným v první stolici okresní soud pro Dolní Nové město v Praze jakožto soud opatrovnický, a nikoliv zemský civilní soud v Praze a tudíž také ne vrchní zemský soud v Praze, který rozhodoval o rekursu do usnesení zemského civilního soudu v Praze. V řízení nesporném platí však zásada zkoumání příslušnosti z moci úřední (§ 2 čís. 1 nesp. pat.) bez obmezení co do podkladu i co do času, a soud není obmezen ve svém právu, vysloviti svou nepřislušnost, tím, že řízení bylo už zahájeno a jistého stupně došlo. Neboť platí tu zásada, že jakmile soud sezná svou nepřislušnost, musí — třeba bez návrhu — v kterémkoli období vysloviti svou nepřislušnost (§ 44 j. n.). Bylo proto k dovolacímu rekursu usnesení obou nižších stolic zrušiti a prvnímu soudu uložiti, by spisy postoupil okresnímu soudu pro Dolní Nové město v Praze jakožto soudu opatrovnickému k příslušnému jednání a rozhodnutí.

Čís. 2239.

Na služebnost bytu nelze povolití exekuci.

(Rozh. ze dne 6. února 1923, R I 76/23.)

Soud první stolice povolil pro peněžitou pohledávku exekuci 1. knihovním vkladem zástavního práva na služebnost bytu váz-

Civilní rozhodnutí V.

